01/03/2021

Η προσφορά των Φιλελλήνων στην επανάσταση του 1821

/ Ελλάδα 1821 - 2021

Η προσφορά των Φιλελλήνων στην ελληνική Επανάσταση ήταν ποικίλη. Περισσότεροι από 1.200 Ευρωπαίοι (Γερμανοί, Γάλλοι, Ιταλοί, Πολωνοί, Ελβετοί, Άγγλοι) συμμετείχαν ενεργά στον ένοπλο αγώνα, παίρνοντας μέρος σε μάχες εναντίον των Τούρκων. Παράλληλα σχηματίστηκαν Φιλελληνικές Επιτροπές σε μεγάλες πόλεις του εξωτερικού, με σκοπό την ενίσχυση του αγωνιζόμενου λαού είτε με υλικά μέσα, στέλνοντας χρήματα, τροφές και πολεμοφόδια είτε παρέχοντας ηθική υποστήριξη με δημοσιεύσεις σε έντυπα και εφημερίδες, καλλιτεχνικά έργα και συναυλίες.

Στους Φιλέλληνες συγκαταλέγονταν ρομαντικοί ιδεαλιστές (ιδίως φοιτητές), λάτρεις της αρχαίας Ελλάδας, πολιτικοί, άνεργοι πρώην στρατιωτικοί και διωκόμενοι για τη δράση τους επαναστάτες, όπως ο Ιταλός κόμης Σανταρόζα. Αλλά και έμποροι, τραπεζίτες και μέλη εκπαιδευτικών ή θρησκευτικών ιδρυμάτων ανέπτυξαν φιλελληνική δράση.

Η ενθουσιώδης δραστηριότητα φοιτητών και εμπόρων οδήγησε στη δημιουργία, ήδη από το 1821, των Φιλελληνικών Επιτροπών (Κομιτάτων) **στην Ελβετία και τη Γερμανία**, με κύριο στόχο την περίθαλψη Ελλήνων προσφύγων. Πρωτοστάτες υπήρξαν πανεπιστημιακοί καθηγητές που αρθρογραφούσαν υπέρ της Επανάστασης, όπως ο Κρουγκ αλλά και τραπεζίτες σαν τον οικονομολόγο Ιωάννη Εϋνάρδο, που αργότερα συνέβαλε στην ίδρυση της Εθνικής Τράπεζας.

Η πρώτη αποστολή Φιλελλήνων έφτασε στην επαναστατημένη Ελλάδα τον Ιούνιο του 1821 με έξοδα του Δημήτριου Υψηλάντη και η δεύτερη δύο μήνες αργότερα με επικεφαλής τον Τόμας Γκόρντον, εύπορο αξιωματικό του βρετανικού στρατού. Εξαιτίας όμως της έλλειψης συντονισμού μεταξύ των εθελοντών και των Ελλήνων αγωνιστών, το πρώτο Τάγμα των Φιλελλήνων συγκροτήθηκε το Μάιο του 1822. Υιοθετώντας τους γαλλικούς στρατιωτικούς κανονισμούς, το τάγμα αυτό συμμετείχε στη μάχη στο χωρίο Πέτα της Άρτας, όπου όμως διαλύθηκε έχοντας μεγάλες απώλειες.

Δύο χρόνια αργότερα, παρόμοιες επιτροπές ιδρύθηκαν στη Γαλλία και την Αγγλία, το Βέλγιο και την Ολλανδία. Μέλη των επιτροπών αυτών ήταν και σημαντικοί Φιλέλληνες: **ο Γάλλος συγγραφέας Βίκτωρ Ουγκώ και ο Άγγλος νεαρός ποιητής λόρδος Μπάιρον, ο οποίος επισκέφθηκε το Μεσολόγγι στα τέλη του 1823, όπου μάλιστα αρρώστησε και πέθανε.**

Στην Αμερική, παρά το διάγγελμα του προέδρου της Μονρόε το 1822 υπέρ του αγώνα των Ελλήνων για την Ανεξαρτησία τους, το φιλελληνικό ενδιαφέρον περιορίστηκε κυρίως **στη συγκέντρωση και αποστολή ανθρωπιστικής βοήθειας.**

ΠΗΓΕΣ: εκπαιδευτικά βιβλία υπουργείου παιδείας, ιστορία σύγχρονου και νεότερου κόσμου, βικιπαιδεια